تاجکستان: کلیوال د افغانانو لخوا یرغمل نیول کیږي

Author: Turko Dikaev
هغه تاجکان چې د افغانستان پولی ته نژدی ژوند کوي، د هغو مخدره او نشه اي موادو قاچاق کوونکو لخوا یرغمل نیول کیږي چه د خپل ورکړل شوي پورونه ور څخه تر لاسه کړی

د افغان نشه اي موادو د قاچاق کوونکو لخوا د یرغمل نیولو شویو تاجکانو شمیره مخ په زیاتیدو ده. دغه قاچاق کوونکي همدا تاجکان د خپلو سرحدی کلو څخه تښتوي او تر هغه وخته پورې ئی یرغمل ساتي، تر څو د هغوی د کورنیو څخه د خپل ورکړه شوي د پور پیسی تر لاسه کړي.

د جولای د میاشتی په اواسطوکی، د پورور د کلي دری تنه اوسیدونکي د یوه پولی ساتونکي کپتان سره یو ځای افغانستان ته وتښتول شول او وروسته د (۸۰۰۰۰) ډالرو په بدل کی خوشی کړای شول.

داسی ګمان کیږی چی اوس د سلو تنو څخه ډیر تاجکان د افغان قاچاق کوونکو لخوا یرغمل نیول شویدي. په داسی حال کی چی ځینی تاجکان د نشه اي موادو د قاچاق کوونکو لخوا د ورکړه شویو پورونو د تر لاسه کولو دپاره یرغمل نیول کیږي، خو یو زیات شمیر نورو تاجکانو د افغانستان څخه د هیروینو یا پوډرو د راوړلو د ضمانت دپاره بندیا زندان انتخاب کړیدی. د همدی بندي کړه شویو تاجکانو ملګري په تاجکستان او یا نورو هیوادنو کی نشه اي مواد د ګټی او د خپلو ملګرو د خوشی کولو دپاره پلوري.

د همدی کار پیچلتیا د هغو تاجکی مقاماتو د همدردی او خواخور د کموالي سبب شویدی چه د تاجکستان او افغانستان پر پوله د نشه اي موادو د قاچاق د مخنوی هلی ځلی کوي.

د تاجکستان د دولتی امنیت د وزارت یوه لوړ رتبه مامور د یرغمل شویو تاجکانو سره د خواخور د ښودلو په هکله پوښتنه وکړه او و ئی ویل: چی هیچا همدا تاجکان د ټوپک په زور افغانستان ته بیولي نه دي او هلته ئی بندیان کړي نه دي.

خو بیا هم د تاجکستان د دولتی امنیت د وزارت ماموران د هغو یرغمل نیول شویو تاجکانو د خوشی کیدو هڅی کوي چی د بریدونو په وخت کی په ناپامی کی تښتول شوي وي او یا د پنج د سند پر بل لور د افغانستان په خاوره کی د خپلو پورونو د اداء کولو دپاره یرغمل نیول شوي وي.

د تاجکستان د دولتی امنیت د وزارت د سیمی مسؤل ډګروال اختامشو سید شریفوف وویل: دوی تیر کال (۲۳) تنه همدا ډول یرغمل نیول شوي تاجکان د خبرو له لاری خوشی کړل او اوس هم د (۲۸) نورو تاجکانو د خوشی کیدو خبری روانی دي.

د نشه اي موادو قاچاق زښت ډیر خطرناکه دی او په تیره بیا د تاجکستان لږ مخ په ودی کلیوالو سیمو کی چی اکثره وخت د زیاتو پیسو د لاس ته راوړلو یوازنی لار ده او یو زیات شمیر تاجکان پخپله خوښه په همدی خطرناکه کار لاس پوری کوي.

رضاکاره یرغمل تاجکان په لومړی سر کی د خپل تقدیر او برخ لیک په منلو خوښ وي چی د هغو ملګری به ډیر ژر د دوی د خوشی کولو پیسی ورکړي، خو تل دا کار نه کیږي. د تیرو له دوو څخه زیاتو کلنو راپدی خوا ګڼ شمیر د هغوی ملګري د چارواکو لخوا نیول شوي او د هیروینو په درلودلو یا خرڅولو باندی تورن شویدی چی د پولی په هغه بل لوړ کی ئی د یرغمل نیول شویو تاجکانو ژوند د غلام او مریتوب سره مخامخ کړیدی.

د نشه اي موادو د قاچاق یوه زیاته برخه د تاجکستان پر پوله د جنوبی شورآباد په سیمه کی تر سره کیږی چی د روسی پوله ساتونکو لخوا ئی ساتنه کیږي. په نوموړی سیمه کی د تیرو پنځو کلنو راهیسی د څارویو تښتول، د انسانانو یرغمل نیول او د نشه اي موادو او وسلو قاچاق زښت زیات شویدی. د همدی سیمی اوسیدونکو وویل: افغان برید کوونکي تقریباً هره ورځ د ماښام د اتو بجو څخه بیا د سهار تر اتو بجو پوری د سیمی واک پخپل لاس کی اخلی. هغوی زیاته کړه: په زیاتو وسلو سمبال د اتو څخه تر لسو تنو پوری بریدکوونکي په کلو ورننوځي او د کلیوالو سره هغه ډول چلند کوي چی زړه ئی غواړي.

دتیری می د میاشتی د (۱۷) ورځو په موده کی بریدکوونکو د نوموړی سیمد اوسیدونکو څخه څاروي غلا او مالونه ئی لوټ کړه او هم ئی د سیمی د پولیسو د ځانګړو عملیاتو د لیوا یو نامتوسرمامور دولت زاریوف چی د قاچاق کوونکو پر ضد په مبارزه بوخت وو،

وتښتوه.

دشورآباد د سیمی اوسیدونکي ادعا کوی: چی د قانون د پلي کولو د هڅو مخه اکثره وخت د بیروکراټیکو مداخلو له امله نیول کیږي او د افغانستان او تاجکستان تر منځ پر پوله د حالت د خرابیدو سبب کیږي.

د ولسوال د څوانانو د شورا مشر سفر دولیاتوف د جنګ او سولی راپور ورکوونکی ټولنی ته وویل: همدی سیمی خپل یو وسله وال امنیتی غونډ درلود. نوموړي زیاته کړه چی موئږ ټول ښکاریان یوو او د وسلو په استعمال ډیر ښه پوهیږو. هغه وویل: موئږ پخپله د ځان دفاع کولای شو او د روان سپکاوی مخه نیولای شو، خو په پایتخت دوشنبی کی ځینو نابغه کسانو زموئږ د امنیتی غونډ د بی وسلی کولو پریکړه وکړه او دا ټوله د هم هغی پریکړیایله ده. نوموړي زیاته کړه: هیڅوک زموئږ د ژغورنی هڅه نه کوي او هر څوک زموئږ توهین او سپکاوی کوی.

په دغه سیمه کی د می د میاشتی د بریدونو پر مهال قانون پلي کوونکي موجود نه وو. د شورآباد د ولسوالی د پولیسو مشر ډګروال تور خون شریفوف وویل: په افغانستان کی د یرغمل نیول شویو تاجکانو خوشی کول د پولیسو مسؤلیت نه دی. نوموړي زیاته کړه: موئږ د ګاونډیو هیوادنو سره پر پوله د فعالیت کولو اجازه نه لرو او په تیره بیا د افغانستان په دننه کی په هیڅ ډول د فعالیت کولو حق نه لرو. هغه وویل: د مثال په ډول موئږ په دی پوهیږو چی تیر کال د پولو څلور تنه اوسیدونکي د چا لخوا ووژل شول، خو موئږ د پنج د سیند په هغه بل پلو د عملیاتو د تر سره کیدو اجازه نه لرو. نوموړي زیاته کړه: پولیس یوازی پوله ساتونکي ګارډ ته د یرغمل نیول شویو تاجکانو په هکله معلومات برابرولای شي.

همدارنګه افغان برید کوونکي د تاجکستان پولی ته نږدی اوسیدونکي تاجک نارینه د اجباری سختو کارونو دپاره تښتوي. هغوی تښتول شوي تاجکان د اجباري کارونو څخه وروسته په بندیخانو کی ساتي او په نس ئی نه مړوي. د سفر علی په نامه یو تاجک چی په افغانستان کی پس له شپږو میاشتو بند څخه په تیښته بریالی شویدی، د جنګ او سولی راپور ورکوونکی موسسی ته وویل: ما ته هره ورځ د بند په وخت کی د خاورو څخه ډکی خړی اوبه او یوه وچه ډوډی راکول کیده.

تاجکي پیغلی نجونی اوښځی هم د بریدکوونکو لخوا د جنسی مریتوب او یا د ځانونو دپاره د دوهمو میرمنو دپاره تښتول کیږي. د افغانستان د پولی څخه څه نا څه (۱۰۰) کیلومتره لیری د تاجکستان د کولیاب په ښار کی ډیری تاجکي میرمنی د خپلو افغان ماشومانو سره یو ځای لیدل کیږي.کله چی هغوی د تښتوونکو د اورو بار شی، نو بیا په پټه خوله خپل هیواد ته راستنی شي.

په داسی حال کی چی د افغانستان او تاجکستان تر منځ پوله د روسی پوله ساتونکو لخوا ساتل کیږي، نود تاجکستان د استخباراتو اداره، پوله ساتونکي ګارډ او پولیس د خپل هیواد او افغانستان تر منځ پولی ته د ورتګ اجازه نه لری او هغوی د همدی ناوړه او غمجن حالت دمخنوی ډیر لږ توان لري.

د تاجکستان د استخباراتو د اداری یوه ځوان مامور د شکایت په ډول وویل: موئږ حتی د غلو او لار نیونکو د نیولو دپاره اجازی ته اړتیا لرو. نوموړي زیاته کړه: په داسی حال کی چی قاچاق کوونکي دتاجکستان او افغانستان پر پوله چی د روسی پوله ساتونکي ګارډ لخوا ساتل کیږي، د تګ او راتګ دپاره کوم اجازه لیک ته اړتیا نه لری، خو زه باید هلته د تګ دپاره اجازه تر لاسه کړم چی په دی کار زما سر نه خلاصیږی؟

تورکود یکائیوف د ایشیا پلس د خپلواکه خبری آژانس یو خبریال دی.

Location: Tajikistan
Stavropol
Russia
North Ossetia

Source URL: https://iwpr.net/ps/global-voices/%D8%AA%D8%A7%D8%AC%DA%A9%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-%DA%A9%D9%84%D9%8A%D9%88%D8%A7%D9%84-%D8%AF-%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86%D8%A7%D9%86%D9%88-%D9%84%D8%AE%D9%88%D8%A7-%D9%8A%D8%B1%D8%BA%D9%85%D9%84-%D9%86%D9%8A%D9%88%D9%84-%DA%A9%D9%8A%DA%96%D9%8A